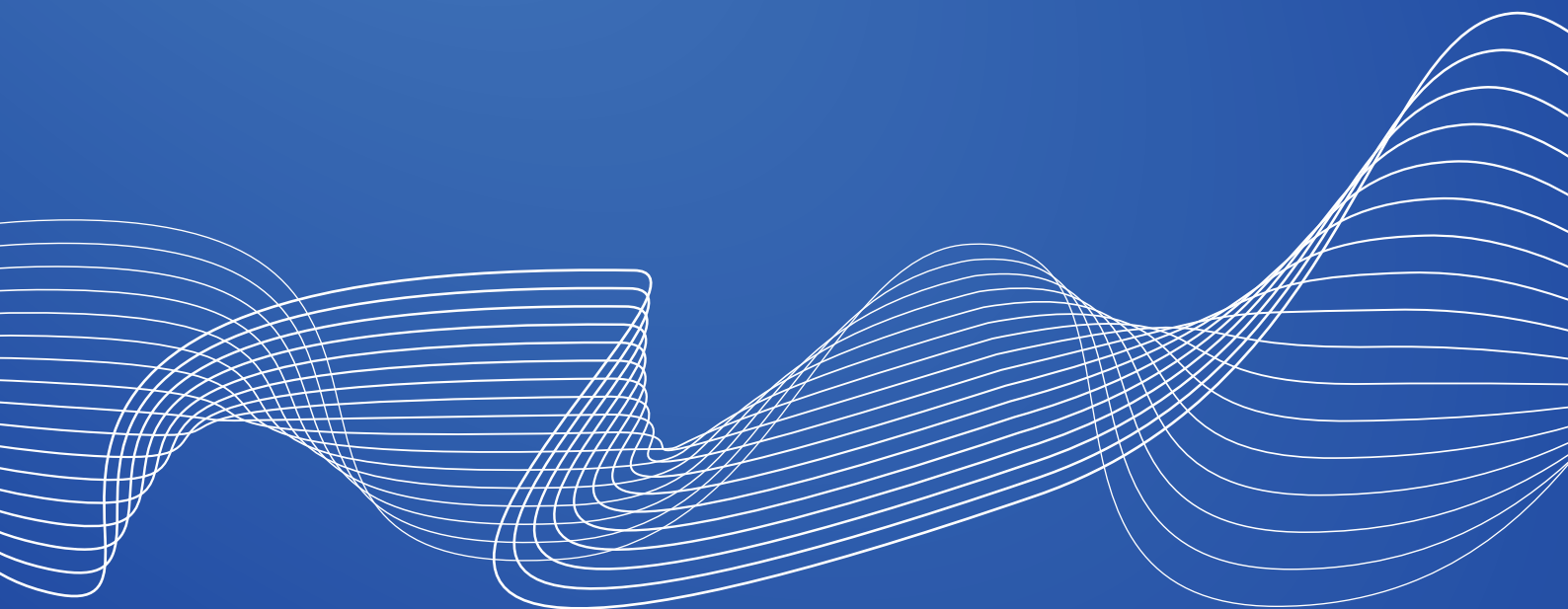

Gada pārskats
2012

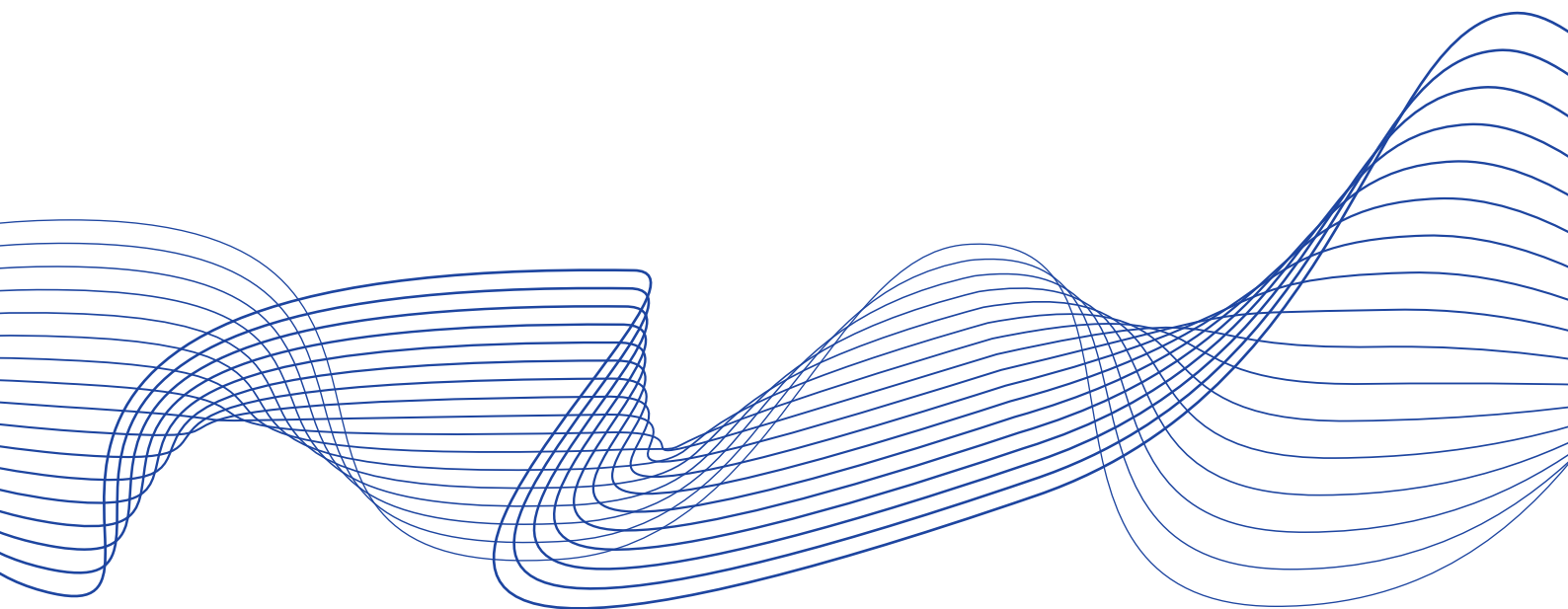

ESRK

Eiropas Sistēmisko risku kolēģija

Eiropas Finanšu uzraudzības sistēma

Gada pārskats
2012

ESRK

Eiropas Sistēmisko risku kolēģija

Eiropas Finanšu uzraudzības sistēma

Saturs

Priekšvārds.....	4
Kopsavilkums.....	5

Priekšvārds

Mario Dragi
Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas
priekšsēdētājs

Priecājos iepazīstināt ar otro gada pārskatu, ko sagatavojusi Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) – neatkarīga Eiropas Savienības (ES) struktūra, kura atbild par ES finanšu sistēmas makrouzraudzību un kurai Eiropas Centrālā banka (ECB) nodrošina Sekretariāta darbu un sniedz analītisku, statistikas, loģistikas un administratīvu atbalstu. Pārskats sniedz skaidru ieskatu par ESRK darbību tās otrajā pastāvēšanas gadā. Šo gadu raksturo spraigs darbs, kas vērsts uz stabilas makrouzraudzības sistēmas izveidi visā ES, identificējot sistēmiskos riskus, kas apdraud ES finanšu sistēmu, un veicot pasākumus, lai tos novērstu.

Pārskata sākumā sniegts visaptverošs ESRK novērtējums par sistēmiskajiem riskiem. Tālāk seko kopsavilkums par ESRK politikas reakciju uz konstatētajiem riskiem, savukārt pārskata beigās izklāstītas ESRK veiktās darbības, lai nodrošinātu šo politikas pasākumu īstenošanu, kā arī pilnīgu atbildību. Sīkāka informācija par ESRK un tās darbību atrodama ESRK interneta vietnē (www.esrb.europa.eu).

Pārskats sagatavots saskaņā ar ESRK Regulas¹ 19. pantu, kurā norādīts, ka “vismaz reizi gadā un plašu finansiālo grūtību gadījumā biežāk ESRK priekšsēdētāju uzaicina Eiropas Parlamentā uz ikgadēju uzklaušīšanu saistībā ar Eiropas Parlamentam un Padomei paredzētā ESRK gada pārskata publicēšanu”. Man būs gods iepazīstināt Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetāro komiteju (ECON) ar šo gada pārskatu atklātā sēdē, kas paredzēta 2013. gada 8. jūlijā.

Frankfurtē pie Mainas 2013. gada jūlijā

A handwritten signature in blue ink that reads "Mario Draghi". The signature is fluid and cursive.

Mario Dragi (*Mario Draghi*)
ESRK priekšsēdētājs

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1092/2010 par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu.

Kopsavilkums

ESRK mērķis ir agrīnā stadijā konstatēt sistēmiskos draudus, tādējādi dodot iespēju veikt proaktīvus pasākumus un ierobežojot nekontrolētu norišu ietekmi. Otrajā ESRK darbības gadā norisinājās vairāki notikumi, kam bija reāla un/vai potenciāla ietekme uz ES finanšu sistēmas stabilitāti. Lai gan dažus no šiem notikumiem izraisīja cikliski ievainojamības avoti, vairāki ietvēra strukturālus draudus, kurus ESRK bija konstatējusi jau 2011. gadā.

Negatīvā atgriezeniskā saikne, ko rada sasaiste starp makroekonomiskās perspektīvas pasliktināšanos un finanšu sistēmas vājajām vietām, bija dominējošais sistēmiskās stabilitātes apdraudējums 2012. gadā. Šīs negatīvās atgriezeniskās saiknes ietekme bija acīmredzama visos finanšu apakšsektoros, un par īpaši ievainojamu tika atzīts banku sektors. Turklāt ilgstoši zemo procentu likmju vide bija skārusi dažus ES apdrošināšanas tirgus. Sistēmisko stabilitāti apdraudošo risku konstatēšanu atviegloja izstrādātais ESRK risku panelis, kuru kopš 2012. gada septembra publisko pēc katras ESRK Valdes sēdes.

Strukturālajā jomā ESRK noteica vairākus ievainojamības avotus, kas varētu ietekmēt finanšu stabilitāti. Arī 2012. gadā galvenie jautājumi, kam ESRK pievērsa uzmanību riska uzraudzības ietvaros, joprojām bija savstarpējā saistība finanšu sektora iekšienē un kaitīgās ietekmes izplatīšanās risks. ESRK sniegtais vērtējums par plānotajām un notiekošajām regulatīvajām reformām ietvēra darbu saistībā ar tirgus infrastruktūrām, piemēram, centrālajiem darījuma partneriem (CDP), un noregulējuma līdzekļu izstrādi. Turklāt tā uzraudzīja arī parāda vērtspapīru īpatsvaru finanšu sektora aktīvos. Par būtisku sistēmiskā riska avotu tika uzskatītas arī naudas tirgu fondu (NTF) nozarē izmantotās vērtēšanas metodes.

Vērtējot pārmaiņas ES finanšu arhitektūrā, ESRK turpināja īstenot divus mērķus – novērst un mazināt sistēmiskos riskus, kas apdraud ES finanšu sistēmu, vienlaikus ņemot vērā arī nepieciešamību veicināt iekšējā tirgus raitu darbību, kā arī panākt tautsaimniecības atveseļošanos. Laikā no 2012. gada janvāra sagatavoti ieteikumi ES dalībvalstīm un ES institūcijām šādās jomās: 1) kredītiestāžu finansējums, 2) NTF un 3) makrouzraudzības instrumentu pielietojuma pamatprincipu izstrāde. Turpinājās arī darbs saistībā ar būtiskiem makrouzraudzības jautājumiem, piemēram, kaitīgas ietekmes izplatīšanās risku, paralēlo banku sistēmu un vērtspapīru finansēšanas darījumiem (VFD), kā arī sagatavošanas stadijā esošo ES tiesību aktu aspektiem, kas saistīti ar sistēmisko stabilitāti.

Pārskata periodā ESRK veica virkni pasākumu, lai veicinātu atbildību un nodrošinātu tās ieteikumu izpildi, piedaloties sanāksmēs, informatīvos pasākumos un uzlabojot saziņas līdzekļus. Tā izstrādāja arī pamatprincipus, saskaņā ar kuriem iespējams objektīvi un konsekventi novērtēt, kā iestādes pilda tām adresētos ieteikumus. Atbilstoši ESRK Regulai pašlaik notiek ESRK pārskatīšana.

© Eiropas Sistēmisko risku kolēģija

Adrese

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Tālrunis

+49 69 1344 0

Interneta vietne

<http://www.esrb.europa.eu>

Fakss

+49 69 1344 6000

Visas tiesības rezervētas.

Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Šajā pārskatā iekļautie dati atbilst stāvoklim 2013. gada 30. aprīlī.

Šis ir ESRK 2012. gada pārskata priekšvārda un kopsavilkuma tulkojums latviešu valodā. Sīkāku informāciju sk. pilnajā ziņojuma tekstā, kas angļu valodā pieejams ESRK interneta vietnē (www.esrb.europa.eu).

ISBN 978-92-899-1004-0 (interneta versija)

ISSN 1977-5180 (interneta versija)

ES kataloga numurs DT-AA-13-001-LV-N

